

فراموش نمی‌کنم یک بار بعد از بازی در سریال به قهوه‌خانه‌ای برای گپ و گفت رفتم به من گفت بهزاد بیا کاری متفاوت کنیم و متر و معیار بازی عالی را از ایران فراتر گذاشته و سعی کنیم مترمان فراتر از ایران باشد و نگاهمان به آرتیست‌های جهانی مانند آنتونی کویین و ایرنه پاپاس در فیلم محمد رسول... باشد

فای‌ویک

ویژه‌نامه رادیو و تلویزیون روزنامه جام جم
شنبه ۲۳ اسفند ۹۹ شماره ۷۴۷

رو در رو

گفت‌وگو با بهزاد فرهنگی، دوست و زوج هنری مهدی فتحی

بهترین ژان والژان و خاص‌ترین عمروعاص

در نقش عمروعاص سریال امام علی بود که اتفاقا شما هم در آن سریال بازی درخشان و بی‌نظیری از خود به یادگار گذاشتید. او برای رسیدن به نقش عمروعاص چه تلاش‌هایی انجام داد؟

می‌توانید این موضوع را از آقای داوود میرباقری، کارگردان کار نیز بپرسید. آقای میرباقری تنها بازیگری را که برای به دست آوردن نقش اش آزاد گذاشت مهدی فتحی بود. به او گفته بود من هیچ راهنمایی نه می‌توانم نه می‌خواهم برای به دست آوردن کاراکتر عمروعاص کنی. تو آزاد هستی هر طور که می‌خواهی عمروعاص را بازی کنی. این تنها شخصیتی بود در میان آن همه بازیگر که این اجازه را داشت هر طور می‌خواهد بازی کند و برای همین هم وقتی عمروعاص را در این سریال می‌بینید عمروعاصی است که انگار دوباره زاده شده است. فراموش نمی‌کنم یک بار بعد از بازی در سریال به قهوه‌خانه‌ای برای گپ و گفت رفتم به من گفت بهزاد بیا کاری متفاوت کنیم و متر و معیار بازی عالی را از ایران فراتر گذاشته و سعی کنیم مترمان فراتر از ایران باشد و نگاهمان به آرتیست‌های جهانی مانند آنتونی کویین و ایرنه پاپاس در فیلم محمد رسول... باشد. قبول کردم و گفتم به آن سو حرکت کنیم تا بتوانیم حد خودمان را در حد آنها بالا بکشیم. وقتی کار تمام شد و برای بعضی از قسمت‌ها به دوبله می‌رفتیم به من می‌گفت بهزاد کارمان را که می‌بینیم به این نتیجه می‌رسم ما متر خوبی را انتخاب کرده بودیم و توانستیم از پس اش بر بیایم.

بود. در حالی که من در طول زندگی قهوه‌چی‌های بسیاری را دیده و با آنها زندگی کرده بودم توانستم همه را با هم در او ببینم. او برای به دست آوردن یک نقش به یک درهم آمیزی می‌رسید و برای آن که بتواند به نقش برسد و به نقش عمق دهد؛ تمامی دیده‌ها و داشته‌های عمرش را روی هم می‌گذاشت و آن را تبدیل به کاراکتری می‌کرد که قرار بود آن را بازی کند.

یکی از تجربه‌های فوق‌العاده شما با مرحوم فتحی در تئاتر بینوایان بوده که شما نقش بازرس ژاور را داشتید و آقای فتحی نقش ژان والژان. از شب‌های اجرا خاطره‌ای دارید که بازگو کنید؟

بعد از تمرین گاهی اوقات می‌شد از محل تمرین که در میدان آزادی بود تا میدان انقلاب پیاده با یکدیگر می‌رفتیم و درباره شخصیت‌های ژان والژان و ژاور با هم صحبت می‌کردیم و گاه حتی با هم به تبادل ذهنیت‌های این دو شخصیت می‌پرداختیم. من بهترین خاطره‌ای که از آن کار دارم این است که سفیر فرانسه به دیدار کار ما آمد و چون فرانسه می‌دانستم می‌فهمیدم چه می‌گوید. می‌گفت من افزون بر ۱۰۰ اجرا از بینوایان دیده‌ام و اذعان می‌کنم این بازیگر نقش ژاور و ژان والژان را از بازیگرهای خوب اروپا هم بهتر بازی کردند. ما گفتیم چون مهمان ما هستید غلو می‌کنید که گفت من بابت هیچ موضوعی غلو نمی‌کنم و آنچه گفتم واقعیتی بود که دیدم و ستایشگر آن هستم.

یکی دیگر از نقش‌های ماندگار، متفاوت و به یادماندنی که از مرحوم فتحی باقی مانده است بازی

بهزاد فرهنگی شاید جزو بازیگرهایی باشد که در نقش‌های مهمی که مهدی فتحی داشته با او همراه بوده و نقش مقابل هم را بازی کرده باشند. برای همین هم بیشتر از هر کس دیگر او را می‌شناسد و با خلق و خو و منش اش آشنایی دارد. شخصیت جذابی که برای به دست آوردن نقشی که می‌خواهد آن را بازی کند تا کنه و جودی کاراکتر رسوخ کرده و تلاش می‌کند همانی شود که باید باشد. بازیگری که متر و معیارش را فراتر از بازی در ایران می‌دانست و تلاش می‌کرد آنچه بازی می‌کند با معیارهای بین‌المللی همراه و همسو شود. همین تفکرات اش نیز باعث شد تا نقش‌های ماندگاری مانند ژان والژان و عمروعاص را از خود به یادگار بگذارد. موضوعی که بهزاد فرهنگی نیز به آن تاکید داشت که به خوبی می‌توانست با نقش عجین شود. به طوری که در سریال امام علی، داوود میرباقری به تنها بازیگری که آزادی عمل داده شد تا خودش هر طور که می‌خواهد شخصیتی که به او محول شده را بازی کند و به تیپ کاری مدنظرش برسد مهدی فتحی بود و اتفاقاً بهترین اعتماد بود. چون باعث شد عمروعاص بار دیگر زاده شود و بینندگان با عمروعاصی خاص و ویژه و البته ماندگار مواجه شوند.

نمود. حتی در ذهنیت کارگردان هم نبود؛ اما وقتی در بازی او دیده می‌شد همگان تعجب می‌کردند با چه نابغه‌ای مواجهند و او بطور به این شخصیت دست پیدا کرده است. مهدی فتحی کسی بود که زیر دست استاد مهین اسکویی بسیار آموخت با این حال بعضی اوقات خانم اسکویی می‌گفت من از فتحی می‌آموزم. مهدی فتحی را اگر بخواید خوب بشناسید باید با او زندگی کرده باشید. تا زندگی نکرده باشید نمی‌توانید شخصیت او را پیدا کنید. او در زندگی عادی و برخورد اجتماعی بسیار ساده و تیزنگر بود و وقتی در یک نقش حلول می‌کرد دیگر قابل شناخت نبود و شخصیت دیگری می‌شد. گفته می‌شود برای رسیدن به کاراکتر دوروش وجود دارد؛ یکی این که خود را با منش کاراکتر همسو کرد و دیگر این که کاراکتر را به توانایی‌های خود نزدیک کنی. من فکر می‌کنم فتحی از کسانی بود که هر دوی این کار را انجام می‌داد و از جاهایی سردرمی‌آورد که ما نمی‌توانستیم به آن ورود کنیم. مهدی قبل از انقلاب نقشی داشت در خرس چخوف و با خانم اسکویی همبازی بود و البته در «طبقه ششم» هم همین موضوع را می‌توانستی ببینی که نقش را طوری بازی می‌کرد و به خصلت‌هایی از نقش می‌رسید که یک بازیگر روس هم نمی‌توانست به آن برسد. او به نقش طوری نگاه می‌کرد که باعث می‌شد یک ایرانی یک روس را بهتر از یک روسی بشناسد. او تمام نقش‌هایی که می‌پذیرفت را سعی می‌کرد به بهترین شکل ممکن خود ایفا کند. یاد است یک اثر از محمود دولت‌آبادی به نام سفر از تمرین می‌کردیم و در این کار بازی‌مان رخ در رخ بود. او نقش یک قهوه‌چی را بازی می‌کرد. قهوه‌چی که دارای مجموعه‌ای از یک قهوه‌چی دبش، پاخط، اندیشه و رز کهن را در هم آمیخته و به نمایش درآورده

آقای فرهنگی نخستین برخورد شما با مرحوم مهدی فتحی به چه صورت بود؟

من نوجوان بودم. شاید ۱۳، ۱۴ ساله و با خاله‌ام شب‌هنگام در خیابان تخت جمشید حرکت می‌کردیم. به خط عابر پیاده که رسیدیم وسط خیابان مردی با شل قرمز، صورت سیاه، دست‌های سیاه، موهای آشفته و چشمان درشت به خاله‌ام برخورد کرد. بعد از این برخورد ناگهانی کلاهش را برداشت و با صدای خاصی از او به خاطر این برخورد ناخواسته عذرخواهی کرد و بعد هم رد شد. وقتی از پشت سر نگاهش کردم دیدم این لباس و شکل و شمایل طبیعی نیست و آن شب با همین برخورد گذشت و تمام شد؛ اما از خاطر نرفت. بعدها بود که فهمیدم این فرد مهدی فتحی است و لباس او تلوار پوشیده بود و در خیابان با آن راه می‌رفت.

تجربه همکاری زیادی شما با آقای فتحی در کارهای بزرگ داشته‌اید. شخصیت ایشان را چگونه دیدید و چگونه می‌توانید آن را توصیف کنید؟

مهدی فتحی کارمند وزارت آب و برق بود و نقشه‌کشی می‌دانست. ازدواج کرد و صاحب فرزند شد. مهدی فتحی معصوم‌ترین شخصیت بزرگ آسیا در عرصه بازیگری است. کسی که برای خودش صاحب سبک، صاحب اندیشه بود. به نظر من مهدی از هنرمندان بزرگ زمانه خودش بود و کسانی که مثل من با او کار کرده‌اند می‌توانند از پروسه‌ای که نقش را می‌خواند تا زمانی که آن را به اجرا درمی‌آورد بگویند که با دیدن اوست که می‌آموزند بازیگری یعنی چه؟ این آدم همنشین بزرگان زیادی مانند سایه، به‌آدین، دکتر آریان‌پور و بزرگان اندیشه و فلسفه در این مملکت بود. این مرد شیوه و شگرد دستیابی به نقشی که به او محول می‌شد را با برترین روش پیش می‌برد. او برای آنکه یاد بگیرد و بیاموزد دوره‌های خاص حرارت‌های بازیگری را تجربه می‌کرد. برای همین هم در بسیاری از موارد در مواجه با او وقتی بازی درخشان اش را می‌دیدم خودم نقش خودم را فراموش می‌کردم و محو تماشا و عملکرد او می‌شدم.

ویژگی خاص آقای فتحی چه بود؟

مهدی، مردی بود که کم‌تر می‌ترسید و به همین دلیل اصلاً دروغ نمی‌گفت. مردی بود که شجاعت این را داشت انسان‌ها و کارکترها را فراتر از نویسنده و گاه کارگردان ببیند. او آنچنان به اعماق ژرفا و شخصیت رسوخ می‌کرد که یک شخصیت دیگری می‌دید. شخصیتی که در متن

کارت خودرو پژو ۲۰۶ مدل ۱۳۸۵ رنگ خاکستری متالیک شماره پلاک ایران ۸۸-۸۹۱ ط ۵۹ شماره موتور FX7M2732862 شماره شاسی 12802216 به نام مهدی هوشمند شریفی مقفود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

برگ سبز خودرو دوواسپر، مدل ۱۹۹۳ به رنگ دودی روغنی، به شماره انتظامی ایران ۵۳-۹۷۴-۹۳ شماره موتور 112719، شماره شاسی 714150 به نام مهرداد حسین‌پور مقفود و فاقد اعتبار می‌باشد.

برگ سبز خودروی سواری پژو ۲۰۶ تیپ آریان به شماره پلاک ایران ۱۵-۸۳۰۸۵۸ و ۸۳ شماره شاسی NAAP31EG2AJ236006 و شماره موتور 14189001324 به نام شادی لطفی‌منش مقفود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

کارت خودرو پیکان وانت مدل ۱۳۸۹ رنگ سفید به شماره انتظامی ایران ۵۱-۱۴۷-۵۶ به شماره موتور 11189087720 شماره شاسی NAA46AA9BG172099 و کارت سوخت، گواهینامه معاینه فنی و کارت ملی به شماره 1817792857 به نام علیرضا خال اوقلیان مقفود گردیده و فاقد اعتبار است.

آگهی مزایده
آموزشگاه علمی تخصصی شهید چمران ناجا در نظر دارد، غرفه خیاطی، عکاسی و زمین کشاورزی خود را در قالب اجاره واگذار نماید.
متقاضیان محترم می‌توانند برای دریافت اسناد مزایده به آدرس زیر مراجعه نمایند.
آدرس: کرج، جاده قزلحصار، روبروی زندان قزلحصار، آموزشگاه شهید چمران
● گودرزی ۰۹۱۹۷۸۶۰۳۱۷
● جعفری ۰۹۱۸۹۲۵۵۷۵۳